EL DOCENTIA O LA CORRUPCIÓ DE LA DOCÈNCIA

Un grup de professors i de professores, preocupats pel sentit de l'avaluació docent, hem decidit elaborar aquest document per a contribuir a la discussió i a la reflexió col·lectiva sobre la nova forma d'avaluar la docència que ens volen imposar: el programa DOCENTIA.

Diem NO al Docentia:

- 1. Perquè instrumentalitza les pràctiques docents fent que incorporem una lògica de la rendibilitat i de la mida del cost-benefici en cadascun dels nostres actes. Associar l'avaluació de l'activitat docent a la lògica del premi i dels punts acumulats atempta contra el sentit no utilitarista de la pròpia activitat objecte d'avaluació. Les activitats esdevenen inversions realitzades pel professorat per augmentar el seu capital individual, acabant així amb allò que de generós i viu té la relació pedagògica. Tot el que instrumentalitzem acaba instrumentalitzant-nos.
- 2. Perquè no serveix per mesurar la qualitat del que fem, sinó per orientar-nos cap a aquells aspectes susceptibles de ser puntuats. Qualsevol sistema avaluat modifica el seu comportament davant el dispositiu que l'avalua, de manera que amb el Docentia la principal motivació del docent i de la docent serà la d'identificar allò que proporciona major puntuació, i anar a la seva caça i captura. La suma de punts esdevé un fi en sí mateixa.
- 3. Perquè resulta insultant i cínic que es vulga reconèixer la docència quan el Decret Wert (14/2012) implantat a la UVEG utilitza la docència com a càstig (i la consolida, per tant, com activitat devaluada) per a aquells/es investigadors/es no "excel·lents" (una bona part del professorat continua impartint 29 crèdits per no tenir sexenni viu).
- 4. Perquè estableix categories i jerarquies docents que ens fragmenten i individualitzen; incentiva la competició interna, que alhora és incompatible amb les lògiques col·laboratives; genera múltiples i ridículs nivells d'exclusió i inclusió (d'ara endavant serem docents nivell bàsic, nivell avançat...).
- 5. Perquè persegueix introduir en el professorat la necessitat d'un compromís actiu i aproblemàtic; que la institució defineix com a desitjable. Però aquesta pretensió d'híperactivisme frenètic i funcional és, paradoxalment, una manera de conformar-nos com a elements passius regulats i regulades per la lògica que imposa aquest instrument de control de la nostra activitat anomenat Docentia. La seva crida a «ser actives i actius» emmascara la imposició d'allò mateix en el que se'ns incita a «participar».
- 6. Perquè respon a una suposada imposició de l'ANECA que tanmateix no és real. Els informes de les comissions ANECA es revelen com a arbitraris, sense ser el Docentia requisit ni garantia de res. És necessari, per tant, dissipar eixa por paranoica amb què ens fan viure. Hem de deixar de respondre a demandes que qüestionem però que acatem amb diligència: elaboració de guies docents infantilitzadores i burocratitzades, processos d'acreditació infinits i absurds que quantifiquen simulacres. Estem malaltes i malalts d'obediència i de sense sentit. Som un mal exemple para les estudiantes i els estudiants.
- 7. Perquè suposa pervertir el sentit de la rendició de comptes i la qualitat. El Docentia pretén, simplement, com es reconeixia sense dissimul en el preàmbul de les primeres versions,

incentivar-ne la productivitat incidint a la nostra motivació (una dosi més de servitud voluntària). Açò difícilment s'avé amb la millora de la pràctica docent i amb el sentit i la capacitat de la docència de generar ciutadania crítica, que és en allò que consisteix el nostre compromís amb la societat.

- 8. Perquè dins la lògica de la universitat-empresa, per la qual tant treballa el nostre equip rectoral sense que siguem capaços de generar cap resistència, es concep als estudiants i a les estudiants com a clients a qui cal satisfer, i per tant mesurar el seu "grau de satisfacció" en un sentit prou allunyat del compliment dels seus drets. Fins quan les estudiantes i els estudiants hauran de suportar la invitació a motivar el seu esperit emprenedor o l'ús neoliberal de l'excel·lència, el talent i la innovació mentre que la docència es devalua i corromp?
- 9. Perquè els criteris en què es fonamenta són arbitraris i no estan a l'abast de tots i totes; perquè depenen de les relacions que es mantenen amb els grups dominants del departament o del centre. Per exemple: la "diversitat de les matèries impartides en el P.O.D" o "l'assumpció d'encàrrecs institucionals", entre uns altres, no estan subjectes a decisions del docent i de la docent, i no són elements vinculats per ells mateixos a l'increment de la qualitat en la docència, però sí poden convertir-se en elements de transacció (càstigs i premis) per a incrementar certa cultura clientelar. I malgrat això, afectaran als processos de selecció, renovació i promoció del professorat a la nostra universitat en tant que "informació vàlida i fiable sobre l'activitat docent".
- 10. Perquè no té en compte els efectes perversos que moltes d'aquestes puntuacions tindran en les estratègies docents per a prioritzar o seleccionar les tasques a realitzar i, fins i tot, en la pròpia preparació i impartició de les classes. Hem de destacar el que ja està suposant, en la pràctica: l'edició de materials, manuals o tots aquells documents que al docent li dóna punts. Estem assistint a una simplificació dels continguts, a una reinterpretació d'obres: resums i "talla i enganxa" de textos, que haurien de ser de lectura obligada, a canvi de la traducció editada dels power points amb ISBN. I a això li diuen qualitat?
- 11. Perquè no permet una discusió honesta al voltant de les condicions que sí que són necessàries per a una bona docència: la docència es degrada si li neguem el temps que requereix, un temps qualitatiu (per a la preparació de les classes, l'atenció a les i els estudiants), un temps necessari però ni rentable ni competitiu. I això és incompatible amb l'imperatiu de crear productes o indicadors que poden ser exhibits i quantificats (com ara la fórmula amb la que el programa Docentia calcula "el nº d'estudiants atesos"); incompatible amb un marc normatiu (Decret Wert 14/2012) que aconsegueix que el nostre temps es dedique a l'objectiu de publicar (o morir...) i que jerarquitza la docència i la recerca, considerant-les activitats separades (i s'oblida que una bona classe requereix preparació, lectures...) i incompatible amb la ràtio estudiants/professorat molt elevada en algunes àrees.
- 12. Perquè hem vist que aquestes lògiques han convertit la producció de coneixement en un mitjà de valoració d'un mateix i del seu propi *ridiculum vitae* al marge del valor social del coneixement com a bé comú. La producció de coneixements s'ha disciplinat responent a la necessitat urgent de capital sexennial. No volem que l'espai de la docència còrrega la mateixa sort.

Al voltant del Col·lectiu Indocentia: http://www.eldiario.es/interferencias/Disciplinar-investigacion-devaluar-docencia-Universidad_6_486161402.html

Per contactar amb nosaltres o recolzar el manifest: indocentia@gmail.com